

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH160011
NAZWA
OBSZARU Łęg Zdieszowicki

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH160011	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Łęg Zdieszowicki

1.4. Data opracowania 2002-05	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2021-07
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 24 czerwca 2021 r. w spr. soo Łęg Zdieszowicki (PLH160011)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
18.0982

Szerokość geograficzna
50.3962

2.2. Powierzchnia [ha]:

619.9

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL52	Opolskie
------	----------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			17.58		G	A	C	C	B
6430			0.61		G	D			
6510			11.02		G	D			
91F0			401.2		G	A	C	C	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze				Ocena obszaru	
		Nazwa					Jakość		

Grupa	Kod	naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p				R	DD	D			
I	1088	Cerambyx cerdo			p				C	DD	D			
I	1083	Lucanus cervus			p				P	DD	D			
M	1355	Lutra lutra			r	1	1	p		M	D			
M	1324	Myotis myotis			r				P	DD	D			
I	1084	Osmoderma eremita			p	15	50	trees		M	C	B	C	C
A	1166	Triturus cristatus			p				V	DD	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	75.39
N10	1.53
N23	0.05
N06	14.38
N12	8.64
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje jeden z nielicznych w opolskiej części doliny Odry kompleks łągowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych Ficario-Ulmetum, które miejscami nawiązują do wilgotnych grądów. Położony jest na lewostronnej terasie zalewowej rzeki, przy czym zalewy powierzchniowe w obrębie całego obszaru

występują sporadycznie. Powierzchnia terenu jest w większości płaska, ale poprzedzielana ciekami wodnymi, starorzeczami oraz niewielkimi powierzchniami łąk i nieużytków. Prawdopodobnie ze względu na ograniczenie wylewów w wielu miejscach lasy łęgowe przyjmują postaci pośrednie do wilgotnych grądów.

4.2. Jakość i znaczenie

W obszarze PLH160011 przedmiotem ochrony są siedliska 3150, 91F0 – ujęte w Załączniku I Dyrektywy siedliskowej oraz pachnica dębowa – z Załącznika II DS.

Źródłem danych zamieszczonych w punkcie 4.2. jest dokumentacja planu zadań ochronnych z 2016 r.

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*

Reprezentatywność siedliska w obszarze określono, jako doskonałą (A). Siedlisko wykształcone w sposób typowy. Powierzchnię względną szacuje się na mniej niż 2 % (C). Z uwagi na zachodzący proces sukcesji na części siedliska, jego stan zachowania oceniono, jako średni (C). Wynika to z ocen częściowych stopnia zachowania funkcji (średnie lub niekorzystne perspektywy - III) oraz możliwości odtwarzania (trudne lub niemożliwe - III). W związku z powyższym nadano ocenę ogólną dobrą (B).

6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne, (*Convolutalia sepium*)

Siedlisko spotykane jest na niewielkich, izolowanych powierzchniach, zlokalizowanych głównie na kamiennych ostrogach w korycie Odry. Pod względem fitosocjologicznym płaty siedliska reprezentują silnie zubożałe i zaburzone zbiorowiska z rzędu *Convolvuletalia sepium*.

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Reprezentatywność siedliska w obszarze określono, jako doskonałą (A). Siedlisko zakwalifikowano do zespołu *Ficario-Ulmetum minoris* - łęg wiązowo-jesionowy, lokalnie nawiązujący do grądów niskich.

Wytworzenie siedliska w dolinie Odry związane jest z występowaniem epizodycznych zalewów oraz ruchem wód gruntowych. W drzewostanie występują *Quercus robur*, *Fraxinus excelsior* oraz *Ulmus minor* i *Ulmus laevis*. Lokalnie istotnym gatunkiem jest *Carpinus betulus*. Wykształcenie warstwy krzewów zróżnicowane. Bogata warstwa zielna, zwłaszcza w okresie pojawów geofitów. Powierzchnię względną szacuje się na mniej niż 2 % (C). Ocena stopnia zachowania C. Odra w obrębie obszaru została uregulowana, stąd zalewy zdarzają się tylko przy najwyższych stanach wód, nie częściej niż raz na kilkanaście-kilkadziesiąt lat.

Powierzchnia terenu jest poprzedzielana ciekami wodnymi, częściowo o charakterze antropogenicznym, a także miejscami po dawnych starorzeczach, które obecnie w większości przypadków są zarośnięte lasem lub zagospodarowane jako użytki rolne. Prawdopodobnie ze względu na ograniczenie wylewów w wielu miejscach są one przesuszane, o czym świadczy postępujący proces grądowienia. Na obniżenie oceny stopnia zachowania struktury i funkcji siedliska wpływa także obserwowane zamieranie jesionu oraz wkraczanie gatunków inwazyjnych. Z uwagi na zabudowę hydrotechniczną możliwości odtworzenia siedliska określono jako trudne (III). Z uwagi na powierzchnię i reprezentatywność siedliska w skali kraju nadano ocenę ogólną dobrą (B).

1084 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita*

Populacja szacowana na < 2% populacji krajowej – ocena C. Stan zachowania oceniono jako dobry (B). Liczba stanowisk wykazanych w obszarze jest niewielka, co wynika przede wszystkim z niedostatku grubych, dziuplastych dębów, które dodatkowo powinny wykazywać się dużym stopniem nasłonecznienia. Izolacja: ocena C. Ocena ogólna: C.

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

W związku z tym, iż populacja gatunku zasiedlająca obszar jest skrajnie nieliczna lub brak jej całkowicie, obszar sklasyfikowano jako nie posiadający znaczenia dla ochrony krajowych zasobów gatunku.

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

W porównaniu do innych terenów w dolinie Odry, gdzie kumak nizinny występuje powszechnie, populacja w obszarze jest skrajnie nieliczna i nie ma znaczenia dla zachowania metapopulacji zasiedlającej całą dolinę Odry.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]

H	B02.04		i
H	I01		i
H	I02		i
M	J02.04.02		i
M	K02.01		i
M	B02.01.01		i
L	J02.15		i
L	J03.01		i
M	B02.02		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewewnętrzne [i o b]

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Biwo T. 2021. Monitoring gatunku pachnica dębowa *Osmoderma eremita* sensu lato 6966 w obszarze Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011 (rok 2021). RDOŚ w Opolu. Msc.Koziarski S., Makowiecki J. (red.) 2001. Walory przyrodniczo-krajobrazowe Obszaru Chronionego Krajobrazu Łęg Zdieszowicki. Uniwersytet Opolski, Opole.Nature Service Wojciech Lewandowski 2016. Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011 w województwie opolskim. RDOŚ w Opolu. Msc.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	95.05				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Łęg Zdieszowicki	*	95.05

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu
Adres:	Polska Firmowa 1 45-594 Opole
Adres e-mail:	sekretariat@opole.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 16 stycznia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 242) Link: https://duwo.opole.uw.gov.pl/legalact/2017/242/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 3 sierpnia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2420) Link: https://duwo.opole.uw.gov.pl/legalact/2023/2420/
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH160011

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--

